

Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola
Kertvárosi Általános Iskolája

ETIKA

1. osztály

T A N M E N E T

Készült
NAT 2012. és az EMMI kerettanterv 51/2012. (XII.21.) tartalma szerint

Fenyődi Andrea, Pénzesné Börzsei Anita

Az én világom

tankönyvhöz az Apáczai Kiadó tanmenetjavaslata alapján

A tantárgy órakeretei:

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 32 óra

Készítette: **Kisné Cseri Erika**

Kecskemét, 2018. szeptember 1.

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
1. óra	Év eleji bevezető, ismerkedés a tantárggyal					
I. Ilyen vagyok						
2. óra	Ki vagyok én A gyermek személyisége, az önazonosság, a másik embertől való megkülönböztetés megközelítése életkori sajátosságuknak megfelelően.	Megszólítás, bemutakozást segítő játékok. Fésüs Éva:Csupafül 22 meséje	név, családnév, keresztnév,becenév, becenéven szólítani, megszólítás,jel, megkülönböztetés	Legyenek tisztában a saját név, családnév, keresztnév fogalmával. Tudják, hogy milyen dolgok, tárgyak, tevékenységek segítik őket abban, hogy önmagukat önálló, egyedi és aktív személyként éljék meg. Beszédkészség Beszédbátorság Szituációnak megfelelő nyelvhasználat Önismeret Kreativitás	Rajzos feladat: kedvenc, tárgy, játék lerajzolása, saját jel választása, névjegykártya készítése.	
		Beszélgetés a saját névhez, becenévhez való viszonyulásról. Bemutakozás gyakorlása. Óvodai jel felidézése, új jel választása játékos feladatok segítségével.	önismeret, énkép, önazonosság, önbizalom,család, társak, összetartozás érzése			

3.óra	Megérkezés a családba Születés körülményei, anya–gyermek kapcsolat, családi kapcsolatok, a családtagokhoz fűződő érzelmi kötelék. Szeretetkapcsolat.	Számadó Ernő: Aranylencse Képek alapjáŋ asszoŋiáŋiós játék az anya-gyermek kapcsoatról.	születés, várákozás, szeretet, születésnap,csecsemő, anya, apa, testvérek	A gyermek ismerkedjen meg családba érkezésének, születésének körülményeivel. Beszélgetéseken keresztül a családtagokhoz fűződő szeretetkapcsolat felidézése, erősítése. Beszédbátorság Szóbeli szövegalkotás	Rajzos feladat: születésnap torta színezése, gyertyák rajzolása. Alkotó tevékenység: dióbölcső készítése.	Rajzos feladat: születésnap torta színezése, gyertyák rajzolása. Alkotó tevékenység: dióbölcső készítése.
		Beszélgetés a születésről, a ŋsaláddŋ érkezésről, a szülőŋi goŋdoskodásról. Cseŋsewőŋkori vagy kisgyerwėkkori fotó felhasználásával ŋszélgetés saját gyerekkori élwėŋyekről.	önelfogadás, családhoz tartozás, önismeret, önazonosság			

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
4.-5. óra +	Mit tudok magamról A születéstől a kisiskoláskorig eltelt időszak eseményeinek feldolgozása érzelmi viszonyulások tükrében.	Játékos bemutatkozás. Christi Vogl: Magocska önazonosság kérdéséről, önismeretről. Képsor feldolgozása: életkori szakaszok	gondoskodás, segítség, tulajdonságok, életszakaszok, tanulás, változás, élet, cél, feladat önismeret, énkép, család, szeretet, bizalom, összetartozás	Gondolják végig az életszakaszokat a születéstől a kisiskoláskorig. Ismerjék születésük, családba érkezésük körülményeit. Gondolják végig, mit tanultak meg csecsemő- és óvodáskorban, miben változtak mire iskolába kerültek. Beszédkészség Beszédbátorság Ítéletalkotás Önismeret	Előzetes gyűjtőmunka: csecsemőkori fotó. Rajzos feladat: „Legfontosabb eseménye eddig életemnek	
6.óra	Önismeret Helyes énkép, önismeret,önértékelés, önelfogadás alakulása.	René Guillot: Szivárványos mese Beszélgetés arról, milyennek látják magukat. Rajz vagy saját	jó–rossz, szép–csúnya, hasonlóság–különbség, megismerés, elfogadás, elégedetlenség, irigylés, önmagam	Ismerjék meg minél jobban önmagukat. Legyenek tisztában értékeikkel. Próbálják meg elfogadni magukat.	Előzetes gyűjtőmunka: családi fotó.	.

		családi fotó felhasználásával önmaguk elhelyezése a családban, kihez hasonlítanak és miben. Irodalmi szöveg (mese) – saját értékeik megláttatása, felismertetése.	énkép, önismeret, önértékelés, elfogadás, megértés, türelem, család	Alakuljon énképük, önismeretük. Önismeret	Rajzos feladat: önarckép készítése. Csoportos alkotó tevékenység:	

Egyéb						
Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
7.óra	~~Érzelmeim~~ Az érzelmek kifejezésének módjai. Érzelmek megélése. Különböző eseményekre	~~Mimikai játék.~~ Képek segítségével beszélgetés az örömről, szomorúságról, saját érzelmekről.	~~érzelmek, mimika, öröm,~~ bánat, szomorúság, boldogság, ijedtség, bátorság, szorongás, szégyen, félelem, akarat, társak	~~Ismerjék fel, hogy érzelmeink a~~ bennünket ért külső eseményekre adott testi-lelki válaszreakciók. Képesek legyenek kifejezni érzelmeiket. Társaik által mimikával érzékeltetett érzelmeket	~~Rajzos feladat.~~ örömet okozó, vidám rajz készítése.	

	adott érzelmi reakciók.	Anatole France:A bátorság Beszélgetés a különböző helyzetekben adható érzelmi válaszreakciókról.	bizalom, önbizalom, hit, biztonságra törekvés, örömszerzés, segítségnyújtás	képesek legyenek felismerni. Gondolkodjanak el, milyen válaszreakciók adhatók érzelmileg egy-egy szituációban. Önismeret Ítéletalkotás	Alkotó tevékenység: barátságkarkötő fonása	
8.óra	Nehéz helyzetek A gyerekek számára problémát okozó helyzetek megismerése. Nehéz helyzetekben hozott döntéseik vizsgálata a következmények ismeretében.	Fonallabirintus-játék. Móricz Zsigmond: Kecskék és a farkas Konkrét helyzetekben döntési lehetőségekről beszélgetés. Dramatizálással, a szereplők helyzetébe való beleéléssel a problémahelyzet többféle megoldása. Útkereső játék. Saját élmények megfogalmazása, közös beszélgetés. Helyzetmegoldó játék (Láncom kapcsa), mondókatanulás.	döntés, döntési helyzet, viselkedés, probléma, konfliktus, következmény, lelkiismeret, lelkiismeret-furdalás, megbánás, jóvátétel, bocsánatkérés, megbocsátás, támasz, kérés, akarat, megoldás, megkönnyebülés család, barátok, barátság, figyelem, egymásra figyelés, alkalmazkodás, tolerancia, felelősség, segítség, segítségnyújtás, szófogadás, engedelmesség	Tudatosítsák, hogy minden ember életében vannak nehéz helyzetek. Gondolják végig tapasztalataik alapján, döntéseik az egyes helyzetekben milyen következményekkel jártak. Keressenek többféle problémamegoldó kulcsot egy- egy helyzetben. Önismeret Konfliktusok kezelése	Rajzos feladat: a füzetben útkereső tervezése saját ötlet alapján.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió.)
9.óra	Kedvenc helyeim A gyerekek élettere az egészen tág környezetből kiindulva eljutva az otthoni helyekig. A különböző életterekhez, helyekhez fűződő élmények, érzelmek.	Nagyi háza teremfogócska. Nagy-Bandó András: Kiskirályháza beszélgetés különféle helyekről és azokhoz fűződő élményeiről és érzelmekről. Tágabb és szűkebb környezetet ábrázoló képek közül választás érzelmi viszonyulás szerint és erről folytatott beszélgetés. Az otthon általuk használt helyek bemutatása (szoba, tanulóhely, játszóhely)	falu, város, lakóhely, élmény, környezet, szülőföld, család, otthon, szoba, játszóhely, tanulóhely önismeret, kötődés, biztonság, érzelmi viszonyulás, hazaszeretet	A gyerekek ismerjék meg közvetlen lakóhelyüket, környezetüket. Gondolják végig, milyen helyeken érzik jól magukat, és hol nem. Gondolják végig, vajon mi okozza a különböző helyekhez fűződő különféle érzelmeket. Érzékeljék a tágabb környezethez fűződő érzelmek és az otthonhoz kapcsolódó érzelmek közötti különbséget. Szóbeli szövegalkotás Beszédbátorság Önismeret	Rajzos feladat: otthoni játszóhely ábrázolása. Alkotó tevékenység: csoportmunkában makett készítés álmaik gyerekszobájáról	

10.óra	Kedvenc játékaim A játék, mint a gyermekek fő tevékenységi formája. A játék, mint az érzelmek egyik kifejezési módja. Kedvenc játéktevékenységek, játékok és ezekkel kapcsolatos érzelmi kapcsolat.	GyerekJátékok megfigyelése képeken, beszélgetés arról, vajon melyiket hogyan kell használni. (+Korábban használatos játékok tárgyi bemutatása, megfigyeltetése, kipróbálása.) Kiss Ottó: Új	játék, gyerekkor, alkotás, közös tevékenység, munkamegosztás, csoport, szerep, szerepjáték, kreativitás	A játék mint tevékenység fölött érzett örömforrás. Gondolják végig kedvenc tevékenységformáikat, melyek a játékkal kapcsolatosak. Meséljenek kedvenc játékaikról, azokhoz fűződő élményeikről, érzelmeikről. Éljék át a csoporthoz kapcsolható játéktevékenységek okozta örömet. Alkotás és játék összekapcsolása Felelősség Kreativitás.	Rajzos feladat: kedvenc játék bemutatása ábrázolással. Alkotó tevékenység: közös játékkészítés társakkal. Közös játék	
		beszélgetés saját játékaikról, azok bemutatása, lerajzolása. Játékkészítés csoportmunkában.	öröm, szeretet, érzelmi kötődés, érzelmi viszonyulás, felelősség, emlék, élmény			

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	
11.óra	Testi épségem Egészségmegőrzés, testünk épségének megőrzése. Testi épségünket veszélyeztető helyzetek megbeszélése. Segélyhívás megismertetése, tudatosítása.	Bizalomjáték. Kép – beszélgetés közlekedési veszélyhelyzetekről, szabályokról. Fésüs Éva: Csupafül 22 meséje balesethelyzetek, a családban esetlegesen előfordult ilyen esetek és azokban megélt szerepük. Kép – beszélgetés a beteglátogatásról. Gyakorlás szituációs játék, bábozás segítségével.	egészség, betegség, baleset, baleset megelőzés, segélykérés, veszélyérzet, veszély, figyelem, közlekedés, beteglátogatás felelősségtudat, önismeret, bizalom, segítségnyújtás, segítségkérés, törődés másokkal, empátia, tolerancia	Gondolják végig milyen helyzetek lehetnek veszélyesek testi épségünkre. Gondolják át mit tehetnek azért, hogy az ilyen helyzetek elkerülhetők legyenek. Ismerjék meg és tudják, hogy baleset vagy egyéb baj esetén hogyan kell szakszerűen segítséget hívni. Gyakorolják, mit tehetnek egy beteglátogatás során, hogyan segíthetnek beteg ismerőseiknek, barátaiknak. Tolerancia Empátia Felelősségérzet	Rajzos feladatok: segélyhívó számok leírása és az autók színezése a füzetben. Alkotó tevékenység: jókívánságkártya a készítése beteg barátnak.	

12.-13. óra	Egészséges élet Egészséges életre nevelés más tárgyakkal koncentrációban. Kialakult jó szokások erősítése.	Tisztálkodáshoz szükséges tárgyak, eszközök felismerése, helyes használatuk bemutatása, megtanulása. Beszélgetés az egészséges táplálkozásról, vélemények meghallgatása, saját attitűdök a gyümölcs- és zöldségfogyasztással kapcsolatosan – rajz felhasználásával. Kiss Ottó: A nagypapa nagy természetgyógyász Beszélgetés indítása a szabadidő természetben való eltöltésének módjairól. Berg Judit: Doktor Maszat Beszélgetés a betegségmegelőzésről, a betegségkezelésről, a gyógyulás feltételeiről. Csoport- vagy páros munkában beszélgetés és képek csoportosítása egészséges életmódhoz kapcsolódóan.	egészség, betegség, egészséges-egészségtelen, test, lélek, egészségmegőrzés, tisztálkodás, gyógyulás, természet, sport, testmozgás, szabadidő	Ismerjék és tudják az egészséges élethez szükséges jó szokásokat a testápolás, testmozgás, betegségmegelőzés, betegségkezelés területén. Ismerjék fel és tanulják meg helyesen használni a tisztálkodási és higiéniai eszközöket. Rajzos feladat: a szabadidő hasznos eltöltéséről a természetben. Közös alkotás csoportmunkában- egészséges tízórai készítése Legyenek tisztában a sport nevelő- hatásával és képesek legyenek szabadidejük hasznos eltöltésére. Felelősségérzet Egészséges életmód	Rajzos feladat: a szabadidő hasznos eltöltéséről a természetben. Közös alkotás csoportmunkában- egészséges tízórai készítése	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	
II. Én és társaim						
14.óra	Ismerőseim A társkapcsolatok világába kilépés, először az ismerős személyek világába. Ki az ismerősünk, ki nem az?	Barkochba – játék. Képek segítségével beszélgetés néhány ismerősünkről, közös cselekvésekről. Szélike királykisasszony /népmese/	kapcsolat, barát(ság), társ, családtag, ismerős, ismeretlen, ismerkedés, közös tevékenység	Gondolják végig társas kapcsolataikat, kezdjék észrevenni, hogy különböző emberekkel más és más jellegű kapcsolatban vannak. Erősödhet az a pozitív érzés, hogy a sok és sokféle kapcsolat biztonságot ad. Figyeljék meg, idézzék fel az emberi érintkezés formáit. Önismeret Együttműködőkészség		
		beszélgetés ismerkedésről. Szituációs játék – ismerkedés.	önismeret, bizalom, önbizalom, szeretet, nyitottság			

15.óra	Bizalom, szeretet A társas kapcsolatok minősége, pozitív érzések. A szeretet, közös tevékenységek, törődés másokkal, másokra való odafigyelés, segítségnyújtás és -kérés, ajándékozás mint a szeretet kifejezése.	Képek alapján frontális vagy páros beszélgetés az ajándékokról. Berg Judit: Tündérezene Kiss Ottó: Adni beszélgetés az adás örömről. Irodalmi alkotás (mese) – beszélgetés a segítségkérésről, -nyújtásról. Szituációs játék – bajba került társ segítése	ajándék, segítség, probléma, nehéz helyzet, tanács, együttműködés	Gondolják végig, milyen módon nyilvánulhat meg a másikhöz való kötődés. Gyakorolják társuk érzéseinek felismerését. Kezdjék tudatosítani, hogy segítségre szükségünk lehet. Gyakorolják a másokra való figyelmet.	Rajzos feladat: ajándék tervezése. Rajzos feladat: meghívó, közös program tervezése	
		szeretet, törődés másokkal, odafigyelés másokra, segítségnyújtás, adományozás		Kezdenek azon gondolkodni, hogyan segíthetnek adott helyzetekben. Empátia Együttműködés		

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
16.ra	Rossz érzések A társas kapcsolatok negatív oldala, feszültségek, harag, konfliktus. A konfliktusok lehetséges következményei, megoldása.	Képek alapján konfliktushelyzetről beszélgetés. Bartos Erika:Frici, a cincér Beszélgetés a barátok közötti haragról. Önálló munkával számára kellemes és kellemetlen cselekvések összegyűjtése.	harag, vita, barátok, kibékülés, szeretet, megbánás, megbocsátás, megoldás, csúfolás, kirekesztés önismeret, önbizalom, önérvényesítés, önkontroll, törődés másokkal, odafigyelés másokra, jó – rossz	Felismerni, hogy a társkapcsolatokban konfliktushelyzetek adódhatnak. Megfogalmazni érzéseinket a konfliktussal kapcsolatban. Végiggondolni, milyen cselekvések milyen érzést okoznak nekem. Megpróbálni abba belegondolni, mit érezhet, gondolhat a másik az én cselekvéseim következtében. Tudatosítani, hogy a konfliktusok megoldhatók, elkerülhetők. Önismeret Empátia	Rajzos feladat: fogalmak ábrázolása	
17.óra	Ismeretlenek Kitekintés a többi emberre, az ismeretlenekre, akik esetleg ismerőseink	Kiss Ottó: Kovács bácsi fenn lakik Beszélgetés ismeretlenekről Szituációs játék –	ismerni valakit, barátságos, barátságtalan, bizalom, bizalmatlanság, óvatosság, veszély	Ismerjék fel, hogy az emberekkel sokféle kapcsolatban lehetnek. Gondolják végig, kit tartanak ismerősnek, ismeretlennek. Készüljenek segítségkérésre. Tudatosítsák, hogy rossz	Szerepjáték: mese végét másképp eljátszani.	

	lesznek. Kapcsolatba lépés ismeretlenekkel: segítségkérés. Ismeretlenek közeledése: esetleges veszélyek.	segítségkérés ismeretlenektől. Irodalmi alkotás (mese) – beszélgetés esetleges veszélyhelyzetekről, rossz szándékról.	önismeret, önbizalom, bátorság, bizalom, segítség, óvatosság, megfontoltság, elővigyázatosság	szándékkal is közeledhetnek hozzájuk mások, és kellő óvatossággal kezeljenek ismeretlen helyzeteket. Önismeret	Rajzos feladat: illusztráció a meséhez.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
18. óra	Illem Helyes, elfogadott magatartásformák: köszönés, viselkedés.	Képek alapján beszélgetés a helyes, illemtudó viselkedésről. Szituációs játék – helyes és helytelen viselkedés	helyes, helytelen, viselkedés, magatartás, illem, udvariasság, hiba, rosszaság, büntetés, szabály	Annak tudatosítása, hogy bizonyos viselkedésformák elfogadottak a közösségben, mások nem, valamint annak, hogy ennek oka van. Gyakorolják azt, hogy mások helyzetébe	Rajzos feladat: figyelmeztető, tiltó piktogramok kitalálása	

	Illeszkedés egy általánosan elfogadott szabályrendszerbe. Hogyan hat valaki viselkedése a többi emberre? A „rossz viselkedés” lehetséges okai.	hatása másokra. P.L.Travers: <i>A csodálatos Mary</i> Beszélgetés arról, mi történik, ha „rosszak” vagyunk. Irodalmi alkotás (vers) – beszélgetés arról, nehéz-e „jónak” lenni.	önismeret, önfogadás, önkontroll, másokra figyelés, alkalmazkodás, udvariasság	képzeljék magukat. Próbálják megtalálni saját viselkedésük okait. Önismeret Egymásra figyelés		
19.óra	Önmagam kifejezése Gondolataink, érzéseink kifejezése, elsősorban nem verbális eszközökkel. Gesztusok, arckifejezések, rajzok, ábrák, művészi eszközök, zene.	Activity-játék: kommunikációs eszközök. Képen látható emberek gesztusainak értelmezése. Szituációs játék – önmagunk megértetése nyelvi eszközök nélkül. Festményekről beszélgetés, értelmezésük.	megértés, jelentés, kifejezés, közölni, figyelem, gesztus, arckifejezés, idegen (nyelv) önismeret, másokra figyelés, egymás megértésére törekvés, elfogadás, kreativitás, fantázia, segítség	Annak tudatosítása, milyen sokféle módon tudunk kommunikálni. Gyakorolják a másokra való figyelést is. Művészi alkotások megfigyelése értelmezése. Önismeret Kreativitás Fantázia	Rajzos feladat: illusztráció készítése zenéhez.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
20.óra	Kapcsolatteremtés Kommunikációs eszközök megismerése. Beszéd, telefon, írás, internet. Melyiknek mi az előnye, hátránya, mikor használjuk?	Játékok: telefonos játék, kereső játék. Képek alapján beszélgetés kommunikációs eszközökről. Szituációs játék – beszámoló egy eseményről ismerősünknek. Beszélgetés az internetről.	kapcsolat, üzenet, hír, eszköz, személyes, technikai, virtuális, internet, levél, képeslap önismeret, önkontroll, másokra figyelés, felelősségérzet, óvatosság	Annak tudatosítása, milyen sokféle eszközzel tudunk kommunikálni, ezek előnyeinek, hátrányainak, veszélyeinek végiggondolása. Önismeret Empátia	Rajzos feladat: képeslap készítése.	Rajzos feladat: képeslap készítése.
21.óra	Figyelem A kommunikáció során a másikra való figyelés	Koncentrációt igénylő játék. Aranyosi Ervin: Manó mese	párbeszéd, figyelem, elutasítás, közöny, udvariatlanság	Annak megtapasztalása, milyen érzés, ha nem figyelnek ránk. Annak megfigyelése, gyakorlása, hogyan lehet figyelemmel	Pármunka, rajzos feladat: szoba rajzának kiegészítése diktálás	

	módja, odafordulás. Udvarias viselkedés és érdeklődés a másik mondanivalója iránt. Testbeszéd.	beszélgetés a másokra figyelés fontosságáról. Szituációs játék – annak megfigyelése, hogyan nem figyelünk a másokra. Képek alapján beszélgetés az emberek testbeszédéről. Képek alapján szituációs játék – mások problémáinak meghallgatása.	önismeret, másokra figyelés, mások megismerésére törekvés, empátia, türelem, alkalmazkodás	fordulni társunkhoz. Önismetret Empátia Együttműködés	alapján. Rajzos feladat: kedves élmény bemutatása rajz segítségével.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió

22.-23. óra +	Érzéseink Társas kapcsolatainkban előforduló érzéseink.	Képek alapján beszélgetés az emberekben keletkező érzésekről, kiváltó okairól. A.A.Milne: Micimackó beszélgetés arról, milyen érzések keletkeztek egy szituációban.	érzés, érzelem, hangulat, (lelki)állapot, vidám, boldog, rosszkedvű, aggódó, csalódott, szomorú, dühös ~~önismeret, másokra figyelés,~~ egymás megértésére törekvés, elfogadás, szeretet, érdeklődés	Megfigyelik az érzelmek széles skáláját, minél több érzelmet, állapotot, hangulatot megnevezni. Gyakorolják azt, hogy észrevegyék, milyen érzelmi állapotban van társuk. Önismeret Türelem Empátia	Játék: testbeszéddel érzéseink kifejezése. Rajzos feladat: kép kiegészítése vidám hangulatúra.	
24. óra	Megbántottság Mitől érezhetjük magunkat megbántva, mivel bánthatunk meg másokat? Konfliktus, konfliktus elkerülése, hazugság. Hogyan tehetjük jóvá, ha valami rosszat tettünk?	Képek alapján beszélgetés emberek közötti konfliktusokról. Siv Widerberg: Barátság Susanna Fecske Csaba: Félreértés beszélgetés barátságról, megbántásról. Báliint Ágnes: Mazsola beszélgetés arról, mi tehetünk, ha rosszat tettünk másnak.	gyűlölet, közöny, nemtörődomség, büntetés, jóvátétel, bocsánatkérés, megbocsátás, kibékülés ~~önismeret, önkontroll,~~ önkritika, mások megértése, elfogadása, empátia, odafigyelés, megfontoltság, megbánás, megbocsátás, bátorság, őszinteség, harmóniára törekvés, szeretet, jó – rossz	A konfliktusok lehetséges okainak végiggondolása. Törekvés a konfliktus megoldására Empátia Együttműködő készség.	Alkotó tevékenység: ketten-hárman fűznek közösen egy gyöngysort.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák		Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)
25.-26. +	Szeretet A szeretet megnyilvánulásai gesztusokban, tettekben, szavakban. Rokoni, szülői, gyermeki, baráti, fiú – lány szeretet. Vajon miért nem szeretünk valakit?	Képek alapján beszélgetés a szeretet megnyilvánulásairól. Beszélgetés arról, miért nem kedvelünk valakit. Beney Zsuzs: Hogyan vártalak Lukács Angéla:Csak egy van Ingrid Sjöstrand:Kicsit csak beszélgetés arról, kik érezhetnek szeretetet egymás iránt. Játék: szeretettel kapcsolatos szavak gyűjtése.	ölelés, puszi, közös játék, odafigyelés, törődés, gondoskodás, együttérzés, segítség, vigasztalás, hála, tisztelet, öröm, várakozás, hiány, együttműködés, érdeklődés önismeret, önfogadás, önazonosság, önkifejezés, szeretet, társam ismerete, elfogadása, tisztelet, öröm	Odafigyelés arra, hogy pozitív érzéseinket kifejezzük. Annak elfogadása, hogy lehetnek negatív érzéseink valaki iránt. Próbáljuk meg megtalálni ezek okait. Elfogadás Tolerancia Önismeret	Alkotó tevékenység: rajz, szöveg vagy képmontázs alkotása a szeretetről.	

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	
III. Én és a közösségeim						
27-28. óra	A család és a rokonság A család, mint legkisebb egység. Szűk családi kör. Rokonság. Érzelmi kötelékek a családban.	Képek alapján a család fogalmának tisztázása, családtagok felsorolása. Bartos Erika: Apák Kadlót Nikolett: Puszimeghajtás beszélgetés családtagjaikhoz fűződő érzelmeikről, családi összetartásról, szeretetről, egymás iránti felelősségről, családon belüli munkamegosztásról, saját feladataikról. Kép segítségével beszélgetés a tágabb családról, családtagokról, velük való kapcsolatáról.	család, rokonság, szülő, anya, apa, testvér, nagyszülők, unokatestvér, nagybácsi, nagynéni, keresztszülő, kapcsolat	Legyenek tisztában a család fogalmával, tudják kik tartoznak a szűkebb és tágabb családhoz. Ismerjék meg, milyen érzelmek erősítik családi kapcsolataikat. Tudják, milyen szerepük, feladatuk van saját családi életükben. Önismeret Felelősségérzet Együttműködés	Rajzos feladat: családrajz. Alkotó tevékenység: fotókeret készítése	
			családhoz tartozás, szeretet, hála, bizalom, kötelesség, gondoskodás, felelősség, odafigyelés, segítségnyújtás, szabadidő, játék, öröm, együttlét			

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakörhöz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
29-31. óra +2	. Ünnepek és szokások Ünnepnapok. Családi ünnepek. Ünnepi szokások, hagyományok. Ünnepnapok és hétköznapiok közti különbségek.	Kép – beszélgetés ajándékkészítésről, ajándékozásról. Ünnepi dalok éneklése. Kép – beszélgetés a hétköznapiokról, ünnepről, szokásokról, hagyományokról. Képek – beszélgetés családi ünnepekről (lehetőség: kitekintés más ünnepekre).	hétköznapi, ünnep, család, vallás, egyházak, jelképek, évszakok, ünneplés, szokások, hagyomány, viselet, öltözködés ajándékozás, adás öröme, meglepetés, öröm, szeretet, elfogadás, tolerancia	Különbséget tudjanak tenni ünnepnapok és hétköznapiok között. Ismerjék a családi ünnepeket. Képesek legyenek mesélni saját családi szokásaikról. Tudják, hogy ezek a szokások családonként eltérőek lehetnek. Gondolják át a család közösségén kívül hol és mikor ünneplünk. (Ennek kibontása a 2. osztályban történik meg.) Együttműködés Tolerancia	Rajzos feladatok: fantázia segítségével ajándéksomagban rejlő ajándékok rajzolása. Füzetben üres szoba és asztal ünnepelőbe öltöztetése, gyerekeknek ünnepi viselet rajzolása. Alkotó tevékenység: apró kézműves ajándék készítése.	

32.-33. óra +	A gyerekek élete A gyerekek életét szervező, irányító szokások, szabályok, feladatok elsősorban otthon, a családban. Napirend, időbeosztás, tervezés.	Képek alapján beszélgetés mindennapi cselekvéseinkről, napirendről.	szokás, napirend, felelősség, időbeosztás, feladatok, feladattudat, ismétlődés	Felismerni, hogy életünk egy része feladatok köré szerveződik, a napi rutinnak, bizonyos cselekvéseknek alapvetően funkciójuk, céljuk van, értelmes dolog alkalmazkodni hozzájuk, elvégezni őket Időbeosztás, tervezés gyakorlása. Önismeret	Alkotó tevékenység: egy nap megtervezése.	Alkotó tevékenység: egy nap megtervezése.
		Napirend, hetirend tervezése.	önállóság, önazonosság, felelősség, alkalmazkodás, tudatosság			

Óra	Téma, tartalom	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Felmerülő fogalmak Értékek	Fejlesztendő kompetenciák	Egyéb javaslatok a témakör-höz (projekt, gyűjtőmunka, játék stb.)	Reflexió
34.óra	~~25. Iskolás vagyok~~ A gyerekek életét szervező, irányító szokások, szabályok,	Beszélgetés az iskolai szabályokról, azok funkciójáról. Érvelő vita szabályok mellett és ellen.	szokás, napirend, felelősség, szabálykövetés, szabály megszegése, következmény, büntetés	Felismerni, hogy életünket írott és íratlan szabályok befolyásolják. A szabályokat elfogadó, de egyben kritikus hozzáállás	Alkotó tevékenység: az ideális iskola megtervezése csoportmunkáb	

	feladatok az iskolában. Érzelmi viszonyuk az iskolához. Az iskola funkciója. A szabályok szerepe.	Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok beszélgetés arról, miért jó vagy nem jó iskolába járni.	önállóság, önazonosság, felelősség, alkalmazkodás, mások érdekeinek figyelembevétele	alakítása. Önismeret Együttműködés Véleményalkotás	an.	
35.óra	Mások, máshol Az egyéni különbségek körülményekben, szokásban, ízlésben. Más körülmények – gazdasági, éghajlati, családi – között élő gyerekek megismerése	Beszélgetés saját és társaink kedvteléseiről. Történet alapján beszélgetés nehéz sorsú gyerekek életéről. Képek segítségével beszélgetés más életkörülmények között élő gyerekekről.	hasonlóság, különbség, (élet) körülmények, nehézség, szegénység, nevelőszülő, árva, gyermekotthon mások iránti érdeklődés, elfogadás, empátia, tolerancia	Annak elfogadása, hogy másoknak más személyiségük van, és ez nem feltétlenül függ a körülményektől. Annak felismertetése, hogy más gyerekek máshogyan élhetnek, mint mi, és ez függ a körülményeiktől. Empátia Tolerancia	Rajzos feladat: ajándék tervezése távol, más körülmények között élő gyerekeknek.	Rajzos feladat: ajándék tervezése távol, más körülmények között élő gyerekeknek.
36. óra	Év végi összefoglalás, az éves munka értékelése					